

Amikor fiatalemberként a prédikáló testvérek közé lépett, családi háttéréről hallgatott. Az előjárók egyszerű feladatokkal látták el, ő pedig lelkesen mosta a kolostor kerengőjének századok alatt simára csiszolt kőveit, súrolta a kórus deszkapadlóját, s az ünnepélyes istentiszteleteken taposta az orgona fújtatóját. Már több éve nagy buzgalommal látta el a fújtatói tisztet, amikor a szépséges *Assumptio* ünnepének vigíliáján a kolostor fizetett, hivatásos orgonistája nem érkezett meg a vesperásra. Grégoire, a Szűzanya iránti tiszteletben jeleskedve, lehetetlennek tartotta, hogy Szűz Mária diadalának ünneplésekor hallgasson az orgona, s előljáróját arra kérte, hogy jelöljön ki más személyt a fújtásra, ő pedig megpróbál játszani, illetve kíséri a vesperást. Grégoire felült az orgonapadra s a közösség tagjai nem vették észre a cserét, sőt úgy találták, hogy a *Magnificat* alatt az orgonista valósággal felülmúlta önmagát. Ekkor érkezett meg a fizetett orgonista, elképedve hallgatta a harmóniák gazdagságát, az akkorok nemességét, a zene művészi tökélyét. Méginkább meglepődött, amikor az orgona mellett az évek óta fújtató testvért látta, aki szemmel láthatólag elemében volt, csak éppen az orgonista szakmabeli tekintete zavarta. A vesperás után a prédikáló testvérek vallatóra fogták rendtestvérüket, akiről megtudták, hogy zenész-familiából származik, apja II. Fülöp spanyol király (1556–1598) udvari orgonistája volt és fiát kisgyermekként bevezette az orgonajáték titkaiba.

A szerény szerzetesről később még az is kiderült, hogy kiváló latinista és ekkor előljárói parancsára pappá szenteltette magát. Az alázatos orgonista szerzetes a művészi eredményeiket önmaguknak tulajdonító orgonistákat egyszerre inti zenei talentumaik kamatoztatására és arra, hogy az istentisztelet szolgálatába állított képességüket ingyen kapták, ajándék gyanánt, odafentről.

Török József

Guzsik Tamás

(1947–2002)

Idén június 11-én lesz egy esztendeje annak, hogy alig 55 évesen meghalt Guzsik Tamás Ybl-díjas építész. Bár egyéniségéről legszebben azok a tanulmányai beszélnek, melyek közül néhányat a *Magyar Egyházzene* olvasói is ismerhetnek, most mégis —részint halálának első évfordulója kapcsán, részint pedig a Társaság idején, „Egyházzene és liturgikus tér” című konferenciájához kötődően— különösen időszerű gazdag életútjából két mozzanatot kiemelve röviden megemlékeznünk róla.

A BME Építész Karának egyetemi oktatójaként legendás liturgiátörténeti előadásairól ismerhették őt legtöbben; ezek Budapest-szerte híresek voltak, és nem csupán az építészhallgatók körében. Előadásain a keresztény liturgiák történetét *formai* megközelítésből, a különböző rítusok szerint a liturgiának épített szent terek funkcióinak elemzésével mutatta be, melyek a liturgikus hagyományok gazdag sokféleségét tükrözik (nem pedig a megszokottabb, a litur-

gikus szövegekből kiinduló, s inkább a rokon vonásokat hangsúlyozó *tartalmi* szempontok szerint). Talán nem véletlen az, hogy a konferencia előadói közül többen is (Füzes Ádám és Krähling János) Guzsik Tamás „Keresztény építészeti terek funkcióelemzése” című, ezen előadásaihoz készült, háromkötetes egyetemi jegyzetét használták hivatkozással, mely a liturgikus tér és egyházzene témakörének tárgyalásánál szemléletadó jelentőségű.

Személye emellett azért is emblematicus a szegedi konferenciához kapcsolódóan, mert építészettörténeti kutatásaival és építészeti tevékenységével egyidejűleg Guzsik Tamás gyakorló egyházzenesz is volt. Koloss István tanítványaként fiatalon a pesti szervita templom illetve a Szent István Bazilika kántora, majd az 1980-as évek végén Kádár Dániel mekhitarista apáttal való találkozására révén a budapesti örmény katolikus templom főkántora lett. Tevékenysége itt is meghatározó jelentőségű. 1990-ben Kádár Dániel, P. Leszkovszky Pál, Krikorisz Manian főapát, Szám László és As’dzsjan Andranik közreműködésével illetve egy örmény írógép „segítségével” összeállítja a „Örmény—magyar miscelanea és énektár” című kiadvány kéziratát, mely a liturgia örmény szövegét és magyar fordítását, valamint az állandó és változó részek liturgikus énekeinek kottáit tartalmazza a kórus és a hívek használatára. Ezzel az örmény liturgikus hagyománynak Magyarországon új lendületet adott, mely a köréje szerveződő kis kórus liturgikus szolgálatában máig meghatározóan bontakozik tovább.

Guzsik tanár úrért néhány nappal halála után a bécsi mekhitarista apát mondott requiemet (vagy ahogy az örmények mondják: *hokehankiszd*-ot) a budapesti örmény kápolna apostol-védőszentje, Világosító Szent Gergely ünnepi liturgiájának részeként, a mesterükért csendesen imádkozó tanítványokkal együtt, pontosan ötvenötödik születésnapján, melyet Ő már a mennyei Liturgiában ünnepelt.

Garaguly István

Liturgikus szkolákat bemutató sorozatunk immár tizedik alkalommal jelentkezik, ismét egy vidéki kiskórus bemutatásával. A friss és lendületes kezdést folytató kitartó és folyamatos szolgálat jellemzi munkásságukat.

A miskolci minorita templom Szent Klára szkolája

Zeneakadémiai tanulmányaim (orgona-egyházzene) megkezdése után közvetlenül, 1996-ban gondoltam arra, hogy a templomban, ahol kántorként szolgáltam, szkolát alakítsunk. Miután meghirdettem, öt gyerek jelentkezett, hogy szívesen énekelnének. A minorita atyák először nem nagyon örültek az ötletnek, mert volt egy nagykórus, és azt kérdezték, hogy mi szükség van két kórusra? Aztán mégis megmaradtunk, és a felnőttekből álló nagykórus mellett ez a szkola 20 fős gyermekkórusná növelte ki magát, mely főként lányokból áll. A szkolatagok életkora 7–20 évig terjed.